

20.07.2022

SİRKÜLER 2022/38: Yurt Dışında ve Türkiye’de Bulunan; Para, Altın, Döviz, Menkul Kıymet Ve Diğer Sermaye Piyasası Araçların Beyanı Konusunda 7417 Sayılı Kanunla Yapılan Düzenleme

05.07.2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 50. Maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu’na Geçici 15. Madde eklenmek suretiyle Yurt Dışında ve Yurt İçinde Bulunan Para, Altın, Döviz, Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlar İle Yurtiçinde Bulunan Taşınmazların Bildirimine İlişkin yeni bir düzenleme yapılmıştır.

Yurt dışı ve yurt içi olarak ilgili varlıkların bildirimine dair hükümler Kanunun yayım tarihi 05/07/2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Düzenleme konusunda tebliğ taslağı Gelir İdaresinin internet sitesinde görüşe açılmıştır. Tebliğ taslağı da dikkate alınarak düzenleme aşağıda özetlenmiştir:

a- Yurt Dışında Bulunan Para, Altın, Döviz, Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Bildirimine Dair Hükümler

Bildirilebilecek kıymetler	Yurt dışında bulunan; • Para, • Altın, • Döviz, • Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları bildirilebilecektir.
Kimler bildirim yapabilecektir	Bildirim vergi mükellefiyeti olsun olmasın gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılabilecektir.
Bildirim tarihi ve yeri	31/03/2023 tarihine kadar Türkiye’deki banka veya aracı kurumlara bildirim yapılabilecektir.
Bildirim Zamanı	Bildirim yapılmak istenen her ay için bir bildirim verilecektir. Bildirim tutarının artırılmak istenmesi halinde, ay kapanmamış ise düzeltme bildirimi ile artış yapılacak, ay kapanmış ise artan tutar için ayrı bildirim verilecektir. Bildirilen tutar azaltılmak isteniyor ise ay içinde veya sonraki aylarda (31.03.2023 tarihinden sonra olmamak üzere) ilgili bildirime düzeltme bildirimi verilecektir.
Bildirilen Varlıkların Türkiye’ye Transferi	Bildirilen varlıklar, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye’ye getirilecek veya Türkiye’deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilecektir.
Yurtdışındaki hesap sahibi ile bildirimde bulunan aynı kişi olması şart mıdır	Tebliğ taslağına göre, varlığın transferi işlemlerinde, bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer edenin farklı kişiler olmasının söz konusu hükümden faydalanılması açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. Ancak tebliğ taslağına göre, bildirim veya beyan dışındaki nedenlerle yapılacak inceleme esnasında söz konusu varlıkların şirket veya şirket ortaklarına ya da

	temsil yetkisi verilmiş gerçek kişilere ait olduğunun ispat edilmesi gerekmektedir.
Bildirim Dolayısıyla Bir Vergi Ödenecek mi	Bildirilen varlıklar üzerinden bildirimin yapıldığı bankaya peşin olarak; - 30/9/2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1, - 1/10/2022 tarihi ile 31/12/2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2, - 31/3/2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3 oranında vergi ödenecektir. Ancak, bildirilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği tarihten itibaren en az bir yıl süreyle hesapta tutulması halinde bankaya ödenen vergi, bildirim sahibince vergi dairesinden iade alınacaktır.
Bildirilen varlıklarla ilgili vergi incelemesi yapıp yapılamayacağı	Bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi halinde bu madde kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamayacaktır. Bunun için bildirilen varlıkların süresi içinde Türkiye'ye getirilmesi ve tarh edilen verginin ödemesi gerekir.
Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının bildirilen varlıklara sayılması	Matrah farkının bildirilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti halinde bildirilen tutara tekabül eden matrah farkı için tarhiyat yapılamayacaktır. Ancak, vergi incelemesi başlamasından veya takdir komisyonuna sevkten itibaren bildirim yapılması halinde bu imkandan yararlanılamayacaktır.
Bildirilen varlıkların kredi kapamalarında kullanılması	Bildirilen varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi olan 05/07/2022 itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31/03/2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilecektir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılabilecektir. Bu takdirde kredilerin kapatıldığına dair yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan alınan tevsik edici belgelerin bir örneği bildirime eklenecektir.
Sermaye avanslarının durumu	05/07/2022 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının 05/07/2022 tarihinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların 31/03/2023 tarihine kadar defter kayıtlarından silinmesi kaydıyla bu madde hükümlerinden yararlanılabilecektir. Bunlar için bildirim verilip verilmeyeceği tebliğ taslağında belirtilmemiştir.
Bildirilen varlıkların defterlere kaydı, kurum kazancına dahil edilip edilmeyeceği	Varlıklar bildirim tarihi itibarıyla vergiye tabi kazanca dahil edilmeksizin defterlere kaydedilecektir. Bilanço usulünde defter tutanlar bildirim tutarını özel fon hesabında izleyecektir. Bu fon iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemeyecek, ancak sermayeye ilave edilebilecektir. Tasfiye halinde fon veriye tabi

Bildirilen varlıklar serbestçe tasarruf edilebilir, vergisiz olarak işletmeden çekilebilir mi	tutulmayacaktır. Bu fon bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçtikten sonra ticari kazanç/kurum kazancına dahil edilmeksizin ve kar dağıtım stopajına tabi tutulmaksızın işletmeden çekilebilecektir.
	Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca göstereceklerdir. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacak ve bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecektir.
Bildirilen varlıkların amortismanına tabi tutulması ve elden çıkarılmasından doğan zararların durumu	Kanuni defterlere kaydedilen varlıklar amortismanına tabi tutulamayacak ve bunların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir.

b. Türkiye’de Bulunan Para, Altın, Döviz, Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları İle Taşınmazların Beyanına İlişkin Hükümler

Beyan edilecek kıymetler	Türkiye’de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan; • Para, • Altın, • Döviz, • Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile • Taşınmazlar bildirilebilecektir.
Kimler beyanda bulunabilecektir	Bildirim vergi mükellefiyeti olsun olmasın gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılabilecektir.
Beyan tarihi ve yeri	31/03/2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilecektir. Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler beyannameyi elektronik ortamda vermek zorundadırlar.
Beyanda bulunulan Varlıkların Banka veya Aracı Kurumlarda Açılacak Hesaplara Yatırılması Zorunlu mu	Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanların beyanda bulundukları Türkiye’de bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını beyan tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlarda açılan hesaplara yatırımları ve bu durumu tevsik edici belgelerle kanıtlamaları zorunludur
Beyan Dolayısıyla Bir Vergi Ödenecek mi	Beyan edilen varlıklar üzerinden %3 oranında vergi tarh edilecektir.

	Tarh edilen vergi beyanı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir. Taşınmazların beyanında tapu harcı ödenmeyecek, değer artış kazancı hesaplanmayacak.
Beyan edilen varlıklarla ilgili vergi incelemesi yapıp yapılamayacağı	Beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamayacaktır. Bunun için tarh edilen verginin ödemesi gerekir.
Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının bildirilen varlıklara sayılması	Matrah farkının bildirilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti halinde bildirilen tutara tekabül eden matrah farkı için tarhiyat yapılamayacaktır. Ancak, vergi incelemesi başlamasından veya takdir komisyonuna sevkten itibaren beyan yapılması halinde bu imkandan yararlanılamayacaktır.
Beyan edilen varlıkların defterlere kaydı, kurum kazancına dahil edilip edilmeyeceği ile vergisiz olarak çekilip çekilemeyeceği	Varlıklar beyan tarihi itibarıyla vergiye tabi kazançta dahil edilmeksizin defterlere kaydedilecektir. Bilanço usulünde defter tutanlar bildirim tutarını özel fon hesabında izleyecektir. Bu fon iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemeyecek, ancak sermayeye ilave edilebilecektir. Tasfiye halinde fon veriye tabi tutulmayacaktır. Bu fon bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçtikten sonra ticari kazanç/kurum kazancına dahil edilmeksizin ve kar dağıtım stopajına tabi tutulmaksızın işletmeden çekilebilecektir. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca göstereceklerdir. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacak ve beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecektir. Beyan edilen taşınmazların işletmeye devrinde harç alınmayacaktır.
Bildirilen varlıkların amortismanı ve elden çıkarılmasından doğan zararların durumu	Kanuni defterlere kaydedilen varlıklar amortismanına tabi tutulamayacak ve bunların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.